

Datum: 10. 3. 2017

Nadzori s področja sistemiziranja delovnih mest

Inšpektorat za javni sektor v številnih nadzorih pred preverjanjem pravilnosti določitve plač preveri tudi, ali so delovna mesta pravilno sistemizirana. V letu 2017 je v zvezi s tem ugotovil več nepravilnosti, le-te pa so podobne ugotovitvam iz prejšnjih let:

Inšpektorji so v inšpekcijskih nadzorih ugotovili naslednje nepravilnosti:

a Nepravilnosti pri sistemiziranju delovnih mest v državnih organih in v upravah lokalnih skupnosti:

- delovna mesta so bila večkrat povzeta iz drugih kolektivnih pogodb, čeprav bi morala biti povzeta iz Priloge I in III k Uredbi o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih.

b Nepravilnosti pri sistemiziranju delovnih mest v ostalem javnem sektorju:

- delovna mesta niso sistemizirana v posameznih notranjih organizacijskih enotah, ampak so posamezna delovna mesta zajeta v katalogu delovnih mest organa. Iz sistemizacije ni možno ugotoviti, katera delovna mesta in koliko le-teh je dejansko sistemiziranih v posamezni notranji organizacijski enoti. V sistemizaciji delovna mesta niso določena v skladu z notranjo organizacijo po notranjih organizacijskih enotah, kar je v nasprotju s prvim odstavkom 21. člena Zakona o javnih uslužbencih (ki določa, da če poseben zakon ne določa drugače, mora imeti vsak državni organ, uprava lokalne skupnosti in oseba javnega prava akt o sistemizaciji delovnih mest, v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog). Pri tem je potrebno opozoriti na naslednje:
 - če ima uporabnik proračuna oblikovan zgolj nabor možnih delovnih mest, tudi ne more voditi evidence o dejanski zasedenosti delovnih mest, ki jo je dolžan voditi v skladu z drugim odstavkom 21. člena Zakona o javnih uslužbencih (ta evidenca namreč izvira iz delovnih mest, ne javnih uslužbencev, in kaže razmerje med sistemiziranimi in zasedenimi/nezasedenimi delovnimi mesti);
 - če uporabnik proračuna nima sistemiziranih delovnih mest, potem tudi niso podani pogoji za določanje in izplačevanje položajnega dodatka. Položajni dodatek je namreč v 24. členu Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in v prvem odstavku 3. člena Uredbe o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence opredeljen kot del plače, ki pripada javnemu uslužbencu, ki izvršuje pooblastila v zvezi z vodenjem, usklajevanjem in izvajanjem dela kot vodja notranje organizacijske enote, vrednotenje teh nalog pa ni vključeno v osnovno plačo delovnega mesta, naziva ali funkcije. Kot notranja organizacijska enota se šteje enota, ki je kot taka določena z zakonom, podzakonskim aktom ali s splošnim ali drugim aktom delodajalca, v kateri se izvršuje naloge v zaključenem procesu dela oziroma na zaključenem delovnem področju. Javnemu uslužbencu pripada položajni dodatek v primeru, ko je v

- posamezni notranji organizacijski enoti na sistemiziranih delovnih mestih zaposleno vsaj predpisano število javnih uslužbencev (tretji in četrti odstavek 3. člena uredbe);
- sistemizirati je treba tudi ustrezna delovna mesta vodij in pri tem upoštevati, da do položajnega dodatka niso upravičena vsa vodstvena delovna mesta. Tistim vodstvenim delovnim mestom, ki imajo plačni razred določen glede na zahtevnost vodenja, skladno s 24. členom Zakona o javnih uslužbencih in prvim odstavkom 3. člena Uredbe o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka za javne uslužbence, položajni dodatek ne pripada. Takšno določbo ima npr. za direktorje prvi odstavek 7. člena Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju in za vodje oddelkov, sektorjev in služb in vodje športne infrastrukture 5. člen Uredbe o uvrstitvi delovnih mest v javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih v plačne razrede, ki opredeljuje kriterije za določitev vodstvenih delovnih mest. Tudi vodjem, ki svojo funkcijo opravljajo po pooblastilu, v takšnem primeru položajni dodatek ne pripada. Opravljanje nalog vodje po pooblastilu je namreč izjema, ki se mora kot taka tolmačiti ozko. Preko pooblastila javni uslužbenec ne sme pridobiti več pravic, kot bi jih lahko pridobil s formalno zasedbo delovnega mesta, ki ga vodi po pooblastilu;
 - delovna mesta so večkrat povzeta iz drugih kolektivnih pogodb. Uporabniki proračunov pri sistemiziranju delovnih mest ne upoštevajo kolektivnih pogodb za njihovo dejavnost, ampak v sistemizacijo vključijo delovna mesta, ki so predvidena v drugih kolektivnih pogodbah oziroma jih povzamejo kar iz Kataloga funkcij, delovnih mest in nazivov.

c Nepravilnosti pri sistemiziranju delovnih mest visokošolskih učiteljev:

Inšpektorji so v inšpekcijskih nadzorih ugotovili naslednje nepravilnosti:

- delovna mesta, na katerih se delo opravlja v več nazivih, v nadzorovanem primeru niso bila sistemizirana v skladu z Aneksom h Kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: aneks h KPDVI), saj so sistemizirana samo v enem nazivu. Navajamo nekaj primerov napačno sistemiziranih delovnih mest:
- delovno mesto D019001 visokošolski učitelj je sistemizirano tako, da se delo na delovnem mestu opravlja le v nazivu redni profesor, katerega izhodiščni plačni razred je 50 (v aneksu h KPDVI pa je določeno, da se delo na delovnem mestu D019001 visokošolski učitelj opravlja v 3 nazivih, in sicer: redni profesor, izredni profesor in docent);
- delovno mesto D017004 visokošolski učitelj predavatelj je sistemizirano tako, da se delo na delovnem mestu opravlja le v nazivu višji predavatelj, katerega izhodiščni plačni razred je 39 (v aneksu h KPDVI pa je določeno, da se delo na delovnem mestu D017004 visokošolski učitelj predavatelj opravlja v 2 nazivih, in sicer: višji predavatelj in predavatelj);
- delovno mesto D010001 asistent je sistemizirano tako, da se delo na delovnem mestu opravlja le v nazivu asistent z doktoratom, katerega izhodiščni plačni razred je 40 (v aneksu h KPDVI pa je določeno, da se delo na delovnem mestu D010001 asistent opravlja v 3 nazivih, in sicer: asistent z doktoratom, asistent z magisterijem, asistent);
- delovno mesto D017001 strokovni sodelavec je sistemizirano tako, da se delo na delovnem mestu opravlja le v nazivu višji strokovni sodelavec z izhodiščnim plačnim razredom 31 (v aneksu h KPDVI pa je določeno, da se delo na delovnem mestu D017001 strokovni sodelavec opravlja v 3 nazivih, in sicer: strokovni svetnik, višji strokovni sodelavec in strokovni sodelavec);
- delovno mesto D010002 bibliotekar je sistemizirano tako, da se delo na delovnem mestu opravlja le v nazivu bibliotekar z izhodiščnim plačnim razredom 30 (v aneksu h KPDVI pa je določeno, da se delo na delovnem mestu D010002 bibliotekar opravlja v 3 nazivih in sicer: bibliotekar z doktoratom, bibliotekar z magisterijem in bibliotekar).

